

Αριθμός 1941

Ο ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΝΟΜΟΣ
 (ΝΟΜΟΙ 30(I) ΤΟΥ 2001, 122(I) ΤΟΥ 2001,
 139(I) ΤΟΥ 2002 ΚΑΙ 10(I) ΤΟΥ 2003)

Απόφαση δυνάμει του άρθρου 21

Ο Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων, ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχονται δυνάμει του άρθρου 21 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων, εκδίδει την ακόλουθη απόφαση:

Τίτλος: Εμπορεύματα που εισάγονται για χρήση για βιομηχανικούς σκοπούς. Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος. Τέταρτος Πίνακας. Κλάση 02, Εδάφιο 18.

1. Διαδικασία:

Στις 30 Οκτωβρίου 2001 κοινοποιήθηκε από το Τμήμα Τελωνείων, ως Αρμόδια Αρχή, στον Έφορο Δημοσίων Ενισχύσεων, πρόγραμμα ενισχύσεων το οποίο φέρει τον τίτλο: «Εμπορεύματα που εισάγονται για χρήση για βιομηχανικούς σκοπούς. Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος. Τέταρτος Πίνακας. Κλάση 02, Εδάφιο 18». Η κοινοποίηση έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων (εφεξής καλούμενων ως ο "Νόμος") και του περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Διαδικασία Κοινοποίησης) Διατάγματος του 2001. Το πρόγραμμα βρισκόταν σε ισχύ κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του Νόμου και ως εκ τούτου συνιστά, με βάση το άρθρο 21, υφιστάμενο πρόγραμμα ενισχύσεων.

2. Περιγραφή του κοινοποιηθέντος προγράμματος ενισχύσεων:

- (α) Αρμόδια Αρχή υπεύθυνη για την εφαρμογή της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι το Τμήμα Τελωνείων.
- (β) Ο στόχος της κοινοποιηθείσας απαλλαγής είναι η ενίσχυση της βιομηχανίας παραγωγής εντομοκτόνων, μυκητοκτόνων, απολυμαντικών, γεωργικών φαρμάκων και παρόμοιων προϊόντων.
- (γ) Οι ενισχύσεις χορηγούνται με τη μορφή απαλλαγής από τον τελωνειακό δασμό και το φόρο κατανάλωσης των ακόλουθων εμπορευμάτων που αναφέρονται στο εδάφιο 18 της κλάσης 02 του Τέταρτου Πίνακα:

- (i) χημικές ουσίες, ανόργανες και οργανικές, που εμπίπτουν στο κεφάλαιο 28 ή 29 και οργανικοί παράγοντες ή παρασκευάσματα που ενεργούν πάνω στην επιφανειακή τάση, που εμπίπτουν στην κλάση 34.02 εφόσον πιστοποιούνται πριν από τον τελωνισμό τους από εξουσιοδοτημένο Κυβερνητικό Γεωργικό Λειτουργό ότι πρόκειται για είδη που χρησιμοποιούνται πρωταρχικά στη βιομηχανία εντομοκτόνων, μυκητοκτόνων, απολυμαντικών ή γεωργικών φαρμάκων και παρόμοιων προϊόντων,
- (ii) προϊόντα της κλάσης 34.02 εφόσον πιστοποιούνται πριν από τον τελωνισμό τους από εξουσιοδοτημένο Κυβερνητικό Γεωργικό Λειτουργό ότι πρόκειται για

είδη που χρησιμοποιούνται πρωταρχικά για ανάμιξη με εντομοκτόνα, μυκητοκτόνα, απολυμαντικά ή γεωργικά φάρμακα και παρόμοια προϊόντα που εισάγονται για το σκοπό αυτό.

- (δ) η κοινοποιηθείσα ενίσχυση έχει ως νομική βάση το άρθρο 12 και τον Τέταρτο Πίνακα, κλάση 02, εδάφιο 18 του περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου.
- (ε) η απώλεια δημόσιων εσόδων για το 2000 ήταν £ 52.989.
- (στ) Το κοινοποιηθέν μέτρο έχει απεριόριστη διάρκεια.
- (ζ) Ο έλεγχος της εφαρμογής της ενίσχυσης διενεργείται από τον Κλάδο Εσωτερικού Ελέγχου και τον Κλάδο Διερευνήσεων Τελωνειακών Αδικημάτων.
- (η) Σε περίπτωση παραβάσης των όρων χορήγησης της απαλλαγής τα εμπορεύματα υπόκεινται σε κατάσχεση και επιβάλλονται αυστηρές χορηματικές ποινές.

3. Αξιολόγηση της ενίσχυσης που κοινοποιήθηκε:

- (α) Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, "δημόσια ενίσχυση" σημαίνει την οικονομική ενίσχυση που χορηγείται υπό οποιαδήποτε μορφή, άμεσα ή έμμεσα, από το Δημόσιο ή με πόρους του Δημοσίου και που νοθεύει ή απειλεί να νοθεύει τον ανταγωνισμό δια της ευνοϊκής μεταχειρισης οισμένων επιχειρήσεων ή οισμένων κλάδων παραγωγής κατά το μέτρο που επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ της Δημοκρατίας και των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (β) Η κοινοποιηθείσα ενίσχυση κρίθηκε ότι συνιστά δημόσια ενίσχυση διότι ικανοποιεί σωρευτικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις του Νόμου:
 - (i) Χορηγείται άμεσα από το Δημόσιο. Η παρεχόμενη απαλλαγή από τον τελωνειακό δασμό και το φόρο κατανάλωσης σημαίνει παραίτηση του Δημοσίου από δασμούς και φόρο κατανάλωσης που θα εισέπραττε κανονικά, βάσει του περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου και άρα απώλεια δημόσιων εσόδων.
 - (ii) συνιστά οικονομική ενίσχυση, αφού έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση του κόστους πρότων υλών που χρησιμοποιούνται από τις κυπριακές βιομηχανίες εντομοκτόνων, μυκητοκτόνων, απολυμαντικών, γεωργικών φαρμάκων και παρόμοιων προϊόντων με αποτέλεσμα τη μείωση του κόστους παραγωγής των τελικών τους προϊόντων. Η πιο πάνω ενίσχυση δε θα είχε παρασχεθεί υπό τις κανονικές συνθήκες της επιχειρηματικής δραστηριότητας των δικαιούχων επιχειρήσεων.
 - (iii) συνιστά ευνοϊκή μεταχείριση οισμένων επιχειρήσεων ή κλάδων παραγωγής, κι αυτό γιατί η ενίσχυση δεν παρέχεται σε όλες τις επιχειρήσεις όλων των κλάδων παραγωγής που μπορούν να τύχουν παρόμοιων ενισχύσεων αλλά περιορίζεται στις κυπριακές βιομηχανίες των πιο πάνω αναφερόμενων προϊόντων. Συνεπώς το μέτρο είναι επιλεκτικό.

- (iv) τέλος, λόγω του γεγονότος ότι η απαλλαγή στοχεύει στη μείωση του κόστους παραγωγής εμπορεύσιμων βιομηχανικών προϊόντων, νοθεύεται ή απειλείται να νοθευτεί ο ανταγωνισμός στην κυπριακή αλλά και στις διεθνείς αγορές μεταξύ των κυπριακών βιομηχανιών εντομοκτόνων, μυκητοκτόνων, απολυμαντικών, γεωργικών φρασμάκων και άλλων παρόμοιων προϊόντων και ανταγωνιστικών βιομηχανιών που εδρεύουν σε κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συνεπώς η κοινοποιηθείσα ενίσχυση νοθεύει ή απειλεί να νοθεύει τον ανταγωνισμό σε βαθμό που να επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ της Δημοκρατίας και των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (γ) Εφόσον από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση συνιστά δημόσια ενίσχυση σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου, εξετάστηκε κατά πόσο αυτή ανήκει στις κατηγορίες ενίσχυσεων που δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του Νόμου, σύμφωνα με το άρθρο 6 του Νόμου, για τις οποίες όμως απαιτείται κοινοποίηση.
- Όσον αφορά την κατηγορία ενίσχυσεων που προνοεί το άρθρο 6 του Νόμου, δηλαδή τις δημόσιες ενίσχυσεις προς τη γεωργία, την κτηνοτροφία και την αλειά, κρίθηκε ότι δεν εφαρμόζονται στην περίπτωση της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης διότι οι δικαιούχοι της ενίσχυσης είναι επιχειρήσεις του βιομηχανικού κλάδου της οικονομίας.
- (δ) Περαιτέρω εξετάστηκε σε ποια από τις κατηγορίες ενίσχυσεων του άρθρου 5 του Νόμου, που ο Έφορος δύναται να εγκρίνει, εμπίπτει η κοινοποιηθείσα ενίσχυση.

Επειδή το πρόγραμμα αφορά τη μείωση του κόστους των πρώτων υλών που χρησιμοποιούνται από κυπριακές βιομηχανίες συγκεκριμένων βιομηχανικών προϊόντων, κρίθηκε ότι δεν εμπίπτει στις κατηγορίες ενίσχυσεων που αναφέρονται στο άρθρο 5(1) (α) και (γ), δηλαδή τις ενίσχυσεις για την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης περιοχών στις οποίες το βιοτικό επίπεδο είναι αυστηρής χαμηλός ή στις οποίες επικρατεί σοβαρή υποαπασχόληση και τις ενίσχυσεις για την προώθηση της έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης και του πολιτισμού, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους συναλλαγών και ανταγωνισμού σε βαθμό αντίθετο με το κοινό συμφέρον.

Αφού λήφθηκε υπόψη ο στόχος του μέτρου, ο οποίος είναι η ενίσχυση της εγχώριας παραγωγής εντομοκτόνων, μυκητοκτόνων, απολυμαντικών, γεωργικών φρασμάκων και άλλων παρόμοιων προϊόντων κρίθηκε ότι αυτή εμπίπτει στην κατηγορία των ενίσχυσεων του άρθρου 5(1)(β) του Νόμου, δηλαδή στις ενίσχυσεις που δύνανται να εγκριθούν για να προωθήσουν την ανάπτυξη ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών σε βαθμό αντίθετο με το κοινό συμφέρον.

Οπως αναφέρθηκε ανωτέρω, το κοινοποιηθέν μέτρο συνεπάγεται τη μείωση του κόστους παραγωγής ενός συγκεκριμένου τομέα της κυπριακής βιομηχανίας. Οι ενίσχυσεις που επιδρούν άμεσα στο κόστος παραγωγής ανήκουν στην κατηγορία των λειτουργικών ενίσχυσεων οι οποίες χορηγούνται χωρίς καμία άμεση υποχρέωση,

σε σχέση με το επιλέξιμο κόστος, εκ μέρους της δικαιούχου επιχείρησης που να διασφαλίζει τη βελτίωση της χρηματοοικονομικής κατάστασής της, δηλαδή χωρίς να χρηματοδοτούν άμεσα επενδύσεις ή δημιουργία θέσεων εργασίας ή έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη.

Οι λειτουργικές ενίσχυσεις ενδέχεται να εμπίπτουν στις κατηγορίες δημόσιων ενίσχυσεων που ο Έφορος δύναται να εγκρίνει, δυνάμει του άρθρου 5 του Νόμου. Βασικές, όμως, προϋποθέσεις για να εγκριθούν ενίσχυσεις δυνάμει του άρθρου 5 είναι οι ενίσχυσεις αυτές να είναι κατάλληλες και απαραίτητες για την επίτευξη των σκοπών του άρθρου 5, δηλαδή να μην ξεπερνούν τα όρια του τι είναι κατάλληλο και αναγκαίο για την επίτευξη των επιδιωκόμενων σκοπών του συγκεκριμένου άρθρου. Ο μακροχρόνιος όμως χαρακτήρας της κοινοποιηθείσας λειτουργικής ενίσχυσης σε συνδιασμό με τα βασικά στοιχεία της, δηλαδή την έλλειψη άμεσης, σε σχέση με το επιλέξιμο κόστος, υποχρέωσης εκ μέρους του δικαιούχου, την καθιστά ακατάλληλη και δυσανάλογη για την επίτευξη των σκοπών που επιδιώκονται από το άρθρο 5.

Γι' αυτούς τους λόγους κρίθηκε ότι λειτουργικές ενίσχυσεις δύνανται να εγκριθούν από τον Έφορο υπό πολύ αυστηρές προϋποθέσεις, οι οποίες δε συντρέχουν στην υπό εξέταση ενίσχυση, και κατά κανόνα σε περιπτώσεις, οι οποίες αναφέρονται ωητά στους Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 5(2) του Νόμου και περιέχουν λεπτομερή κριτήρια για την έγκριση κατηγοριών δημόσιων ενίσχυσεων που εμπίπτουν στους τομείς που καλύπτει το άρθρο 5.

Κατ' επέκταση, η απαλλαγή από τον τελωνειακό δασμό και το φόρο κατανάλωσης που παρέχεται με την κοινοποιηθείσα ενίσχυση αποβλέπει στο να απαλλάξει τις κυπριακές βιομηχανίες εντομοκτόνων, μυκητοκτόνων, απολυμαντικών, γεωργικών φρασμάκων και άλλων παρόμοιων προϊόντων από τις δαπάνες που θα έπρεπε οι ίδιες να επωμισθούν στα πλαίσια της τρέχουσας διαχείρισης των συνήθων δραστηριοτήτων τους. Το αποτέλεσμα είναι να νοθεύεται ο ανταγωνισμός στην κυπριακή και τις διεθνείς αγορές μεταξύ εγχώριων και ξένων βιομηχανιών παραγωγής των πιο πάνω ειδών και να υπάρχει σαφής κίνδυνος αλλοίωσης των δρων των συναλλαγών μεταξύ της Δημοκρατίας και των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, χωρίς να καθίσταται δυνατή η επίτευξη ενός από τους στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 5 του Νόμου (ανάπτυξη οικονομικών δραστηριοτήτων).

4. Απόφαση:

Για τους λόγους αυτούς—

Ο ΕΦΟΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΤΑ ΕΞΗΣ:

A. Το κοινοποιηθέν πρόγραμμα ενίσχυσεων με τίτλο «Εμπορεύματα που εισάγονται για χρήση για βιομηχανικούς σκοπούς. Ο περί Τελωνειακόν Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος. Τέταρτος Πίνακας. Κλάση 02, Εδάφιο 18» συνιστά δημόσια ενίσχυση, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου.

Η ενίσχυση αντιβαίνει προς τις διατάξεις του Νόμου για τους λόγους που αναφέρθηκαν στο μέρος 3 της παραπάνω απόφασης. Ως εκ τούτου, εκδίδεται αρνητική απόφαση. Σύμφωνα με το άρθρο 21 του Νόμου, το κοινοποιηθέν πρόγραμμα ενίσχυσεων θα εξακολουθεί να ισχύει το αργότερο μέχρι τις 30.4.2003 οπότε θα πρέπει να καταργηθεί.

Β. Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο
Τμήμα Τελωνείων.

Λευκωσία, 19 Μαρτίου 2003.
ΧΡ. ΑΝΔΡΕΟΥ,
Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων.
Ε.Δ.Ε.: 25.06.002. 198 (482.1.2.27.2.1.1)